

Fővárosi Ítéltábla

9.Pf.20.064/2023/5/II.

A Fővárosi Ítéltábla a Kaiser Kristóf Ügyvédi Iroda (ügyvéd címe; ügyintéző: dr. Kaiser Kristóf ügyvéd) által képviselt **felperes** (felperes címe) felperesnek – a kamarai jogtanácsos neve kamarai jogtanácsos által képviselt **Miniszterelnökség** (1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 2-4.) alperes ellen **támogatási szerződés fennállásának megállapítása** iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2022. december 15. napján meghozott 37.P.21.493/2021/48. számú ítélete ellen a felperes 49. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

ítéletet :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 1.000.000 (egymillió) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes keresetében kérte, a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes 2021. február 4-én jogszerűtlenül állt el a felek között GINOP-1.2.1-15-2015-00459 azonosító számon létrejött támogatási szerződéstől, melynek következményeképpen a támogatási jogviszony a felek között továbbra is fennáll.

[2] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

[3] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 4.100.944 forint perköltséget, emellett a korábban hozott ideiglenes intézkedést elrendelő végzést hatályon kívül helyezte.

[4] Arra a következtetésre jutott, hogy a megállapítási kereset a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 172. § (3) bekezdésének megfelelően előterjeszthető. A perben kifogásolt elállás polgári jogi nyilatkozat, amelyet az alperes nem közigazgatási hatósági jogkörben tett, így az elállás jogszerűsége vizsgálatának a polgári perben helye van [EBH 2237. (helyesen: EBH2010. 2237)]. Tekintettel arra, hogy a támogatás visszakövetelésének jogszerűsége attól függ, hogy az elállási jog gyakorlására jogszerűen került-e sor, így ez a felperes jogvédelmi igényét megalapozza.

[5] Az alperes az elállásával kapcsolatos megállapításokat nagyrészt a felperesnél 2019. december 2-án tartott rendkívüli helyszíni ellenőrzés eredményére alapította. A felperes ennek a szabályszerűségét kifogásolta, azonban az elsőfokú bíróság a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásáról szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet (Korm. rendelet) 1. számú mellékletének 315.1.c) pontja, 321.1. pontja, 323.1.g) pontja és 323.2. pontja alapján arra a következtetésre jutott, hogy az alperes eljárása jogszerű volt, függetlenül attól, hogy a helyszíni ellenőrzésről a felperest sem előzetesen, sem annak megkezdése után nem értesítette, így a felperes törvényes képviselője nem volt ott a helyszínen és a jegyzőkönyvet sem tudta hitelesíteni. A felperes jogai nem sérültek, miután a helyszíni ellenőrzésben rögzítetteket és az abból levont következtetéseket a „Tájékoztatás szabálytalansági eljárás megindításáról” megnevezésű okirat, illetve a szabálytalansági határozat tartalmazta, ezekre a felperes észrevételt, illetve jogorvoslati kérelmet terjeszthetett elő.

[6] Az elsőfokú bíróság a Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés 47. pontjának, az Európai Unió Bíróságának C-408/16. számú és C-406/14. számú ítéletének, valamint a Kúria Pfv.20.231/2018/11. számú ítéletének figyelembevételével arra a következtetésre jutott, hogy szabálytalanságnak minősül az uniós jog, vagy annak végrehajtásához vagy alkalmazásához kapcsolódó nemzeti jog, illetve a támogatási szerződés megsértése, ha azt eredményezi, hogy Magyarország pénzügyi érdekei sérülnek vagy sérülhetnek. Pénzügyi érdeksérelem alatt azt is érteni kell, ha az uniós alapokból megvalósult finanszírozás miatt az Európai Unió általános költségvetése indokolatlan költség felmerülése okán sérül vagy sérülhet.

[7] Ezt követően vizsgálta, hogy az elállási nyilatkozatban szereplő kötelezettségszegések megvalósultak-e, azaz valós-e, hogy nem lehet megállapítani, hogy a támogatott projekt működtetését, illetve a termelőtevékenységet a felperes végzi, ezenfelül a megvalósítási helyszín a projekt működtetésére és fenntartására nem alkalmas.

[8] A termelőtevékenység folytatásáról az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok mérlegelésével döntött. Megállapította, hogy az alperes által 14/A/12. sorszámon csatolt fotókon látszik az egyik gép üzemórája, ami azt tanúsítja, hogy az érintett gép valóban működött; az ellenőrzéskor a DMF 260 gépben volt egy munkadarab, a VCE 1200 gép mellett pedig rengeteg munkalap. Ez összességében azt bizonyítja, hogy a gépekkel munkát

végeznek. Ugyanakkor, amikor a helyszíni ellenőrök odaértek, a gépekkel munkavégzés nem történt, ezzel kapcsolatban a felperes azt adta elő, hogy az ellenőrzés időpontjában karbantartási időszak volt. Ezt a hivatkozást azonban az elsőfokú bíróság nem fogadta el, miután ezt a helyszínen senki nem említette, erre a felperes sem hivatkozott sem a szabálytalansági eljárás során, sem a keresetlevelében, csak később a perben, és egyébként erre utaló tevékenységet sem észleltek az ellenőrök. A rendelkezésre álló adatokból megállapítható, hogy a gépek működési helyéül szolgáló üzemcsarnokban a tulajdonos cég1 Kft. 2018. év során felújítási tevékenységet végzett. A cég két vezetője a perben ezzel kapcsolatban életszerűtlen, a köztudomású tényekkel ellentétes nyilatkozatot tett, amikor azt adták elő, hogy ez nem hatott ki a gépek üzemeltetésére. tanú3 tanú, akinek szintén volt az üzemcsarnokban működő cége, ezzel szemben azt adta elő, hogy a felújítás alatt nem volt zavartalan a gépek üzemeltetése, azokat a csarnokból ki, majd vissza kellett vinni. Ugyanakkor a folyamatos termelőtevékenység, a megszakítás nélküli működés nem volt támogatási feltétel, az elállás indokai között a támogató arra nem hivatkozott, hogy az akadályozott működést a felperes nem jelentette be, tehát az a körülmény, hogy a helyszíni ellenőrzés során a gépek éppen nem végeztek termelőtevékenységet, illetve hogy az üzemcsarnok felújítása során voltak időszakok, amelyek alatt ez akadályba ütközött, az ügy eldöntése szempontjából nem volt releváns.

[9] Ezért az elsőfokú bíróság azt vizsgálta, hogy a fenntartási időszakban általánosságban a felperes végzett-e termelőtevékenységet a gépekkel. A felperes azt állította, hogy azokkal két személy, személy1 és személy6 dolgozott. 1/F/34. sorszámú csatolta személy6 munkaszerződését, aki 2010. július 21-től állt alkalmazásban a felperesnél projektkoordinátorként, ekkor a felperes gépgyártással még nem foglalkozott, csak 2015-ben kezdett ebbe a tevékenységbe. személy6 a gépek kezeléséhez szakképzettséggel nem rendelkezik. személy1 2018. májusa és 2019. augusztusa között a felperessel munkaviszonyban, 2019. szeptember 1-jét követően megbízási jogviszonyban állt, a gépek üzemeltetésére szakképzettséggel rendelkezik. Ugyanakkor 2019. szeptember 1-jétől kezdődően a cég2 Zrt., a felperes kizárólagos és állandó megrendelőjének a munkavállalója is volt. Mindebből azt lehet megállapítani, hogy a felperesnek 2017. december 27. napjától 2018. május 18. napjáig nem volt olyan munkavállalója, aki a gépekkel termelőtevékenységet tudott volna végezni, tehát ebben az időszakban a felperes ezeket biztosan nem működtette, 2019. szeptember 1. napjától pedig kizárólag egy olyan szakembere volt, akinek máshol volt munkaviszonya, ezért a felperesnél nyilvánvalóan csak alkalmasszerűen tudott tevékenykedni. Így az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy személy1 a két gép üzemszerű termelőtevékenységét a munkaviszonya mellett nem tudta biztosítani. Egyébként, az ő foglalkoztatása körében benyújtott adatokat aggályosnak is találta. A munkaszerződést már csak a bírósági eljárásban csatolta a felperes, a szabálytalansági eljárásban nem. A 2019. szeptember 1. utáni időszakra bérjegyzékeket terjesztett elő. Ezek szerint személy1 megbízási szerződés alapján 2019. októberében 22 napot, a decemberében 20 napot dolgozott, amiért mindegyik hónapban 169.000 forint megbízási díjban részesült. Amikor a bérjegyzéken még munkavállalóként szerepelt, 2019. júliusában, akkor 23 napot dolgozott 195.000 forintért. Nem életszerű, hogy személy7 (helyesen: személy1) a munkaviszonya mellett a felperesnél megbízási szerződés alapján ennyi napon keresztül munkát tudott végezni, különös tekintettel a decemberi ünnepi időszakra. A helyszíni ellenőrzés során személy1 azt állította, hogy ő a felperes munkavállalója, pedig a rendelkezésre álló adatok szerint az ellenőrökhez képest később érkezett a helyszínre, a telekommunikációs eszközök elterjedt használatára figyelemmel feltehetően az ellenőrzés tényéről már tudva, mégsem tudta helyesen megmondani, hogy kitől kapja a fizetését és kivel áll munkaviszonyban. Minderre tekintettel az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, nem bizonyított, hogy személy1 a fenntartási

időszakban a felperessel munka-, majd megbízási jogviszonyban állt. A fentiek alapján összességében pedig azt lehet megállapítani, hogy a felperes a projektben megvásárolt gépeket nem működtette. Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a gépekhez nem volt olyan munkalap, amelyen a felperes állítása szerint vele jogviszonyban álló személy¹ szerepelt volna, annak ellenére, hogy a becsatolt bérjegyzéknek megfelelően 2019. októberében 22, decemberében pedig 20 napot dolgozott. Ezzel szemben az ellenőrök által fellelt munkalapok szerint a VCE 1200 gépen személy² 2019. október 14-én 3 db, november 13-án 2 db, november 14-én 2 db, november 15-én 4 db terméket állított elő, míg a DMF 260 gépen 2019. június 14-én személy³ gyártott, akik mind a ketten a cég² Zrt. munkavállalói. A zrt. vezetője tanúként azt mondta, hogy a munkalapok alapján történik a felek között elszámolás, a felperes által csatolt számlák alapján pedig 2019-ben a cég² Zrt. megrendelésére dolgozott a gépekkel, ennek ellenére olyan munkalap nem volt fellelhető, amely ezt igazolta volna. A szabálytalansági gyanúra tett észrevételekben a felperes jelezte, hogy jelenléti íveket fog csatolni, de erre sem akkor, sem a per során nem került sor. Nagyon valószínűtlen, hogy amennyiben a felperes megbízásából eljáró személy a gépekkel munkát végzett volna, azokról egyetlen munkalap sem készül, különös tekintettel arra, hogy más személy munkavégzését igazoló munkalapok viszont megtalálhatóak voltak. A felperes a munkavégzés igazolására 2018. és 2019. évben kelt számlákat is csatolt, amelyen szállítóként szerepel. Az elsőfokú bíróság a 2018. évi számlákat nem találta aggályosnak, de a 2019. évi számlák mögötti valós gazdasági tevékenységet igen. Ez az az év, amikor a fentiek szerint felperesi munkavégzést igazoló munkalapok nem voltak megtalálhatóak, és a felperesnek nem volt szakképzettséggel rendelkező munkavállalója. Amennyiben a bíróság elfogadta volna személy¹ folyamatos foglalkoztatását, abban az esetben is kizárólag egy ember végezte volna két gép üzemeltetését, egy időszakban már a mással fennálló munkaviszonya mellett. Ezért, tekintettel a számlákon feltüntetett üzemeltetési időre és arra a bizonyított tényre, hogy az üzemcsarnok felújítása alatt a munkavégzés nem volt folyamatos, életszerűtlen, hogy egy ember a számlán szereplő üzemeltetési időben a munkafolyamatokat el tudta volna végezni. Ezen felül lényeges, hogy a számlák kibocsátására a helyszíni ellenőrzést követően került sor. Bár kétségtelen, hogy a helyszíni ellenőrzés pontos megállapításairól a felperesnek a számlák kibocsátásakor még nem lehetett tudomása, de arról nyilvánvalóan igen, hogy az alperes rendkívüli ellenőrzést végzett, amely során termelési tevékenységet nem tapasztalt, és a felperes termelési tevékenységét igazoló dokumentumot – lévén hogy azok nem is voltak – nem talált. Így a banki átutalások ellenére sem fogadható el, hogy a 2019-ben kiállított számlák ellenében a felperes gyártotta le a termékeket. Kiemelte, hogy a cég² Zrt. a keretszerződésben foglaltakra figyelemmel anyagilag érdekelt abban, hogy a felperes pernyertes legyen. Minderre tekintettel a Pp. 279. § (1) bekezdése szerinti mérlegelés alapján az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperes a perbeli gépekkel nem folytatott üzemszerű termelőtevékenységet, így a vállalt kötelezettségének nem tett eleget.

[10] A támogatási szerződés szerint a felperes a projekt során megvásárolt gépeket csak a támogató előzetes jóváhagyásával adhatta volna más használatába. Meg lehet állapítani, hogy a helyszíni ellenőrzés időpontjában kizárólag a cég² Zrt. alkalmazásában álló szakemberek működtették a gépeket, azaz csak velük kapcsolatos munkalapokat találtak a helyszínen. A munkalapok tartalmából nem az következik, amire a felperes hivatkozott, hogy a cég² Zrt. alkalmazottai kizárólag karbantartási tevékenységet végeztek volna, erre utaló bejegyzés egyik munkalapon sincs, ellenben azokon az szerepel, hogy termék gyártása történt. Ebből tehát az következik, hogy a perbeli gépeken valójában a cég² Zrt. végzett tevékenységet. A cég² Zrt. honlapján „gépparkunk” cím alatt szerepelteti ezeket a gépeket, a „karrier” cím alatt CNC tapasztalattal rendelkező szakembert keres, a „folyamatosan bővülő gépparkunk” kifejezést használja, mindezt úgy, hogy egyetlen egy fémmegmunkálásra

szolgáló gép sincs a tulajdonában. Amennyiben a cég2 Zrt. kizárólag a keretszerződésben foglalt tevékenységet végezné, akkor szükségtelen lenne, hogy CNC tapasztalattal rendelkező szakembereket keressen. Az üzemcsarnok területén megtalálható cég2 Zrt. feliratok, munkaruhák, munkalapok is azt támasztják alá, hogy a üzemcsarnokban a termelői tevékenységet a cég2 Zrt. végezte. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint, figyelemmel a Kúria Pfv.V.21.670/2019/7. számú határozatában foglaltakra, már önmagában az a körülmény, hogy egy másik gazdasági társaság vagyoni érdekeit is szolgálják a gépek, megvalósítja a szerződésszegést. Miután a felperes nem kérte a támogató előzetes hozzájárulását ahhoz, hogy a gépeket a felperes (helyesen: a cég2 Zrt.) használatába adja, ezáltal a szerződésben vállalt kötelezettségeit megszegte.

[11] Az elállásban megjelölt másik indok az volt, hogy a projekt megvalósítási helyszíne nem alkalmas a támogatási kérelemben jelzett tevékenység végzésére. A felperes az üzemcsarnok mint helyszín miatti támogatási szerződés módosítás során bérleti szerződést csatolt (14/A/15.), mely szerint 150 m² műhelyt és irodát bérrel, a tulajdonosi hozzájáruló nyilatkozat pedig azt tartalmazza, hogy bérlő a bérleményt kizárólagosan használhatja. A felperes a szabálytalansági eljárás során küldte meg az alperesnek a bérleti szerződés kiegészítését és a megosztást tartalmazó rajzot (14/A/17.). A rendkívüli ellenőrzésről készített fotók alapján (14/A/12.) egyértelműen látszik, hogy a bérelt terület kizárólagos használata nem valósult meg, a felperes tulajdonában lévő gépek között egy másik gép is van, a bérelt terület nem volt elkülönítve. A felperes 9. sorszámú beadványához csatolt fotókon látható felfestések az ellenőrzés időpontjában még nem voltak ott, a cég2 Zrt. vezetője is úgy nyilatkozott, hogy erre később került sor. Az általa és a másik vezető által említett paravánok sem voltak a helyszínen, egyébként erre maga a felperes sem utalt korábban az eljárás során, ráadásul a tanúk arra is eltérő magyarázatot adtak, hogy ezek a helyszíni ellenőrzés időpontjában miért nem voltak ott. Így az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperes által bérelt terület kizárólagos használata nem valósult meg, a felperes tulajdonában álló gépek az üzemcsarnokban található egyéb gépektől nem voltak elkülönítve. Megkérdőjelezi a projekt helyszínének alkalmasságát a nyersanyag és készáru raktár hiánya is. A felperes azt adta elő, hogy ez azért nem szükséges, mert a cég2 Zrt. szerzi be a nyersanyagot és szállítja el a készárut, miközben a saját nyilatkozata szerint előfordult olyan, hogy más megrendelőnek is dolgozott. Az elsőfokú bíróság nem osztotta a felperesnek azt a hivatkozását, hogy az elkülönített működés nem fizikai, hanem kizárólag jogi elkülönítést jelent. Összességében arra a következtetésre jutott, hogy a felperes a projekt helyszínével is szerződésszegést követett el. Önmagában az a körülmény, hogy a korábbi ellenőrzések az üzemcsarnokot megfelelő helyszínnek találták, nem zárja ki annak lehetőségét, hogy egy későbbi időpontban, azon új tényre is figyelemmel, hogy az üzemcsarnok több kedvezményezett, több projektjének a megvalósítási helyszíne, a bíróság alkalmatlannak találhassa.

[12] A felperesnek a fenti szerződésszegései azt eredményezték, hogy Magyarország pénzügyi érdekei sérülnek, miután a projekt uniós, valamint nemzeti joggal össze nem egyeztethető finanszírozása a költségvetésben indokolatlan kiadási tételt eredményez. Minderre tekintettel a szabálytalanság megállapítására megalapozottan került sor. Az elállást mint jogkövetkezményt az alperes az általános szerződési feltételek 7.4.2. pontja alapján alkalmazhatta, így nem sértett jogot, amikor a támogatási szerződéstől elállt. A Korm. rendelet 164. § (4) bekezdése szerint a jogkövetkezményt úgy kell megállapítani, hogy az igazodjék a szabálytalanság súlyához. A felperes a szerződésben foglaltakat több esetben sértette meg, és ezek jelentős súlyúak, külön-külön, önmagukban is megalapoznák a támogató

részéről történő elállást. A projekt célja nem valósult meg, miután az a hazai kis- és középvállalkozások termelési kapacitásának a bővítése volt, a felperes pedig beszerzett gépekkel termelőtevékenységet valójában nem folytatott.

[13] Az ítélet ellen előterjesztett fellebbezésében a felperes az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és keresete teljesítését kérte.

[14] Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből helytelen jogi következtetést vont le, illetve a megállapított tényeket helytelenül mérlegelte, ezért tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes szerződésszegő magatartást valósított meg. Nem vette figyelembe teljeskörűen a becsatolt bizonyítékokat, ezek mellőzésének indokát az ítéletben nem rögzítette, továbbá az általa figyelembe vett bizonyítékokat nem a tartalmuknak megfelelően értékelte.

[15] A felperes hangsúlyozta, hogy az a rendkívüli helyszíni ellenőrzés, amelyre az alperes a szabálytalanság megállapítását és az elállást alapította, nem jogszabályszerűen folyt le, mert arról a felperes képviselőjére feljogosított személyt nem értesítették legkésőbb az ellenőrzés megkezdésekor.

[16] Ezenfelül nem helyesen állapította meg azt sem az alperes, sem az elsőfokú bíróság, hogy a gépekkel a felperes termelőtevékenységet nem folytatott. Ezt alátámasztja az alperes által 14/A/12. sorszámon csatolt fotókon található üzemórák állása, továbbá az, hogy az alperes az ellenőrzés során azt rögzítette, hogy a DMF 260 gépben egy munkadarab, a VCE 1200 gép körül pedig rengeteg munkalap volt fellelhető. A folyamatos működés, a termelőtevékenység megszakítás nélkülsége nem volt támogatási feltétel, így annak a körülménynek nincs jelentősége, hogy a helyszíni ellenőrzés során éppen nem működtek a gépek, illetve hogy az üzemcsarnok felújítása során voltak olyan időszakok, amikor a termelés akadályba ütközött. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a gépeket nem a felperes működtette, és attól függetlenül, hogy a felperes további okirati bizonyítást is felajánlott, kizárólag személy6 munkaszerződésében, személy1 megbízási szerződésében és 2019. július, október és december havi bérjegyzékében, valamint az alperes által a üzemcsarnokban fotózott munkalapokban foglaltakat mérlegelte, illetve azt vizsgálta, hogy a felperes rendelkezett-e a fémmegmunkáláshoz szakképesítéssel rendelkező munkavállalóval, annak ellenére, hogy ezt sem jogszabály, sem a pályázati dokumentációk nem kívánták meg. A felperes előadta, hogy a programozáson kívüli elő- és utómunkálatokhoz nem szükséges szakképzettség, a beszerzett gépekkel betanított személyek is tudnak tevékenységet végezni, illetve figyelmen kívül hagyta az elsőfokú bíróság azt a felperesi tényelőadást is, hogy az ügyvezető is részt vett a tevékenység utómunkálataiban. személy6 kapcsán az elsőfokú bíróság helytelenül vonta le azt a következtetést, hogy szakképzettség hiányában termelőtevékenységet nem tudott végezni a gépekkel. A gépek felprogramozását a munkaviszonyban, majd később megbízási jogviszonyban álló személy1, valamint személy6 végezték, a további tevékenységet pedig a bérjegyzékkel igazoltan foglalkoztatott munkavállalók. Az elsőfokú bíróság nem értékelte azt a tényt, hogy a felperes fő tevékenységi köre a támogatási kérelem benyújtásakor és azóta is információtechnológiai tanácsadás volt, ebbe a szakágazatba tartozik számítógépes rendszer tervezése is. személy6 a felperes főtevékenységéből adódóan a gépek programozásához, amely a termelési folyamat részeként a tényleges fémmegmunkálást megelőző folyamat, megfelelő szaktudással

rendelkezett. Nem helytálló a törvényszék azon megállapítása sem, hogy 2017. december 27-től 2018. május 18-ig a felperes nem rendelkezett olyan munkavállalóval, aki a gépekkel termelőtevékenységet végzett, miután személy6 már 2010 óta a felperes munkavállalója volt. A csatolt okiratok ellenére a Fővárosi Törvényszék arra a következtetésre jutott, hogy nem látja bizonyítottnak, hogy a fenntartási időszakban személy1 a felperessel munka-, illetve megbízási jogviszonyban állt, a 2019. decemberi és októberi bérjegyzékek alapján pedig arra, hogy nem látja életszerűnek, hogy a munkaviszonya mellett a felperesnél a megbízási szerződése időszakában ennyi napon keresztül végzett munkát. Ugyanakkor a megbízási szerződéses jogviszony esetében a bérjegyzéken szereplő ledolgozott munkanap nem releváns, a bérprogram automatikusan hozza ezt az információt. A felperes személy1 részére a megbízási szerződés alapján minden hónapban 169.000 forint megbízási díjat fizetett, függetlenül attól, hogy az adott hónapban hány napon, hány órán keresztül végzett munkát. A cég2 Zrt. vezetőjének tanúvallomása alátámasztja, hogy személy1 a munkaviszonya mellett megbízási szerződés alapján továbbra is kezelő tevékenységet látott el a felperesnél, nem indokolta az elsőfokú bíróság ennek a tanúvallomásnak a mellőzését, és személy1 helyszínen tett téves nyilatkozatát alapul véve nem fogadta el a felperes és személy1 közötti jogviszony fennállását. Nem értékelte továbbá megfelelően a cég2 Zrt. két vezetőjének a vallomását azzal kapcsolatban sem, hogy ki működtette a gépeket, és ezért tévesen vont le az alperes által a helyszínen fellelt munkalapok alapján azt a következtetést, hogy azon személy2 és személy3, a cég2 Zrt. munkavállalói dolgoztak, miután ők valójában a gépek karbantartását végezték, a gépmunkalapokon feltüntetett darabszám pedig a karbantartási tevékenységgel, annak keretében felhasznált anyagokkal összefüggő adat. A törvényszék azt is megállapította, hogy valószínűtlen, hogy amennyiben a felperes megbízásából eljáró személy munkát végzett volna a gépekkel, azokról egyetlen munkalap sem lett volna fellelhető, ezzel kapcsolatban tisztázó kérdéseket sem tett fel. 2019. december 2., az ellenőrzés napja a hónap első hétfője volt, így december 1-jén tevékenység nem volt, december 2-án pedig a tanúvallomások által igazoltan karbantartás történt. A felperesi ügyvezető minden hónapban összesíti a munkalapokat, és azokat nem a gépek közvetlen környezetében, hanem a székhelyén tárolja, ezért nem találtak a megbízottól vagy a munkavállalótól származó munkalapot az ellenőrök a helyszínen, amelyeket viszont felleltek, azok a cég2 Zrt. által végzett, karbantartással kapcsolatos okiratok voltak. Az ítélet tévesen értékelte a felperes terhére, hogy jelenléti íveket nem csatolt, ezt ugyanis egyetlen pályázati dokumentáció sem írja elő, a bérjegyzékkel azonban igazolta, hogy az általa megbízási vagy munkaviszonyban foglalkoztatott személyek végeztek tevékenységet a gépekkel. Az elsőfokú bíróság aggályosnak tartotta a felperes 2019. évi gazdasági tevékenységét, és arra a következtetésre jutott, nem igazolt, hogy a 2019-ben kiállított számlák ellenében a felperes gyártott le termékeket. Ebben a körben megint a munkalapok hiányát, valamint a szakképzettséggel rendelkező munkavállaló hiányát vette figyelembe. Ellenben a 2019. évben kelt EINV000000115., EINV000000116., EINV000000125. sorszámú számlákat a felperes a gépekkel 2019. teljes évben végzett tevékenység alapján állította ki. A 2019. évi bérjegyzékek szerint személy1-en és személy6-on kívül a felperes további személyeket is foglalkoztatott, akik részfeladatokat végeztek, tehát téves az a következtetés, hogy ezt egy ember végezte volna. A Fővárosi Törvényszék a 2019. évi számlákkal kapcsolatban azt rögzítette, hogy a helyszíni ellenőrzést követően kerültek kiállításra. Bár egyetértett azzal, hogy a számlák kiállításának időpontjában a jegyzőkönyvben foglaltakat a felperesi törvényes képviselő még nem ismerte, de arra a téves következtetésre jutott, arról már tudomása volt, hogy a rendkívüli ellenőrzés során az alperes termelőtevékenységet nem tapasztalt és ezt igazoló dokumentumot nem talált. Ugyanakkor a felperes törvényes képviselője a helyszíni ellenőrzésen nem volt jelen, így nem rendelkezett tudomással arról, hogy annak mik voltak a vizsgálati szempontjai, azt sem tudta, hogy az ellenőrök a termelőtevékenységet vizsgálták, erről csak a 2019. december 11. napján kelt

értesítő levélből szerzett tudomást, amelyet 2020. január 3-án vett át. A számlák kiállítására pedig ezt megelőzően került sor.

[17] A felperes arra is hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a gépeket más használatába adta. A felperes a cég2 Zrt.-vel 2019. március 1-jén létrejött keretszerződést nem abból a célból kötötte, hogy a cég2 Zrt. a gépeket működtesse, az együttműködés tárgya az volt, hogy a felperes mint szállító a megrendelő számára elérhetővé teszi az elvárt minőségben, mennyiségben és áron az egyedileg megrendelt szerszámokat, továbbá a megrendelő üzletszerzés céljából felhasználhatja a szállító tulajdonában lévő gépek fotóanyagait marketing célokra, valamint saját weboldalán hirdetheti a szállító kapacitását. Ez a tevékenység nem ütközik a támogatási jogviszonyra irányadó pályázati dokumentációba vagy jogszabályi normába, a gépek cég2 Zrt. honlapján való feltüntetése nem azt jelenti, hogy a gépeket a cég2 Zrt. használja, azt kizárólag a felperes munkavállalói használták és használják a mai napig, a cég2 Zrt. által a hirdetések alapján megszerzett megrendeléseket a felperes teljesíti. Az együttműködés hatására a korábban informatikai tevékenységet végző felperesnek a fémipari megrendelések megnövekedtek és a termelési kapacitása megsokszorozódott. A törvényszék azt is tévesen értékelte a felperes terhére, hogy ha a cég2 Zrt. kizárólag a keretszerződésben foglalt tevékenységet végezné, akkor szükségtelen lenne, hogy CNC tapasztalattal rendelkező szakembereket keressen a gépek üzemeltetéséhez, ugyanakkor nem intézett ezzel kapcsolatos tisztázó kérdéseket a felpereshez. A CNC gépkezelő jelenleg hiányszakmának számít, így a felperes és a cég2 Zrt.-vel együttműködő más vállalkozások minden platformon igyekeztek ilyen munkavállalót keresni, a cég2 Zrt. által végzett marketing és hirdetési tevékenység révén is sor került ilyen szakemberek toborzására, akiket ezután a felperes vagy más együttműködő vállalkozások foglalkoztatottak, de egyébként a cég2 Zrt. által végzett karbantartási tevékenységhez is előnyt jelent a CNC gépkezelői végzettség. Így az elsőfokú bíróság anélkül vonta le azt a következtetést, hogy a gépek a cég2 Zrt. érdekeit szolgálták, hogy ezzel kapcsolatban bármilyen adat, tény vagy bizonyíték rendelkezésre állt volna. Ennek vizsgálata során tévesen kiterjesztően értelmezte a Kúria hivatkozott határozatában foglalt vagyoni érdek fogalmát. A cég2 Zrt. az együttműködés keretében ellentételezés nélkül végzett hirdetési, marketing tevékenység révén megrendelésekhez juttatta a felperest, amely megrendeléseket a felperes a cég2 Zrt. mint megrendelő részére a gépekkel az általa munka- vagy megbízási jogviszonyban foglalkoztatott személyek révén mint szállító leszállított. Önmagában az, hogy a cég2 Zrt. a legyártott termékek továbbértékesítése során haszonra tesz szert, nem egyezik a Kúria határozatában foglalt vagyoni előny fogalmával, amennyiben ez így lenne, a felperes csak olyan megrendelőnek gyárthatna termékeket, akik azokat saját felhasználásra rendelik meg. A keretszerződés tárgya, ellentétben a Kúria által hivatkozott jogviszonnyal, nem az, hogy a felperes díjazás ellenében igénybe veszi a cég2 Zrt.-t mint közreműködőt, hogy a gépekkel termelőtevékenységet végezzen, hanem hogy a cég2 Zrt. mint megrendelő termékek legyártását rendeli meg a felperestől.

[18] A felperes ezenfelül kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok nem megfelelő mérlegelésével jutott arra a következtetésre, hogy a felperes a projekt helyszínével a kizárólagos használat és az elkülönített működés, valamint a készáru és nyersanyag raktár hiánya miatt szerződésszegést követett el. A Felhívás 6.h) pontjában foglaltakra tekintettel a felperesnek, aki az üzemcsarnokból 150 m² műhely és iroda területet bérelt, kizárólag a bérbeadó hozzájárulását és a bérleti szerződést kellett a pályázathoz csatolnia, amit meg is tett. A Felhívás 4. számú szakmai mellékletének 62. és 82. pontja kizárólag a bérleten kívüli egyéb használat esetére írja elő, hogy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt használati

megállapodást kell csatolni, így az elsőfokú bíróság tévesen értékelte a felperes terhére, hogy a bérleti szerződés kiegészítést és megosztást tartalmazó rajzot (14/A/17.) kizárólag a szabálytalansági eljárás során küldte meg. A Felhívás 6.g) pontja a hiányolt vázrajz csatolását csak akkor teszi kötelezővé, ha a projekt megvalósítása közös tulajdonú ingatlanon történik. Tévesen jutott arra a következtetésre is, hogy a kizárólagos használat azért nem valósult meg, mert a felperes tulajdonában lévő gépek között egy másik gép is volt és a bérelt terület nem volt elkülönítve. Sem a támogatási szerződés, sem a Felhívás, sem az ÁÚF, sem az ÁSZF nem tartalmaz előírást arról, hogy mit kell érteni elkülönítettség fogalma alatt. Nincs olyan szabály, hogy amennyiben egy ingatlanban több projekt is megvalósul, ki kell jelölni a területet, amelyet az egyes társaságok mint bérlők az ingatlanon belül használhatnak, és olyan előírás sincs, hogy a beszerzett eszközök mellett, vagy akár köztük más projekt keretében beszerzett eszközöket ne lehetne üzemeltetni. Az üzemcsarnokban a gépek elhelyezését műszaki és szakmai indokok is befolyásolják, hiszen a precíziós gépek működését akadályozhatják a nagyobb rezgést keltő gépek. Téves az is, hogy a cég2 Zrt. vezető tanúvallomásában hivatkozott paravánok jelenlétére még a felperes sem utalt, illetve a később készített és becsatolt fotókon sem szerepelnek, a szürke színű mozdítható paravánok az F/31. sorszám alatt csatolt videófelvevételeken és F/25. sorszámon alatt csatolt fényképfelvevételeken látszódnak. A törvényszék figyelmen kívül hagyta tanú3 tanúvallomását is, miszerint az ingatlanban a gépek el vannak különítve, és saját mérőóráik vannak, amit tanú2 tanú is megerősített. Sem a támogatási szerződés, sem a felhívás, sem az ÁSZF, sem az ÁÚF nem írja elő, hogy a felperesnek kötelező lenne nyersanyag és készáru raktárat kialakítani, az csak az elsőfokú bíróság szubjektív véleménye, hogy ez szükséges lenne. A perbeli gépekkel nagyméretű alkatrészek gyártását lehet végezni, ennek anyagköltsége olyan magas, hogy a felperes az alapanyagból nem raktároz, minden alapanyag más összetételű, ezért képtelenség szortimentet tartani, így megrendelés esetén nemcsak a cég2 Zrt., hanem az összes megrendelő maga biztosítja az alapanyagot, amennyiben mégis a felperes szerzi be, akkor a megrendelés teljesítését követően a megmaradt anyag a megrendelő tulajdonát képezi és elszállítják, gyártás során pedig csak forgács hulladék keletkezik. Tehát így nem marad olyan nyersanyag, amit raktározni kellene. A felperes minden esetben egyedi gyártást végez, készletre gyártást nem, így az alkatrészeket legyártást követően csomagolják és rövid időn belül elszállítják, tehát készáru raktározás sincs.

[19] Minderre tekintettel a megállapított szerződésszegések nem állnak fenn. Ezenkívül az elsőfokú bíróság arra a következtetésre is tévesen jutott, hogy Magyarország pénzügyi érdekei sérültek, illetve sérülhetnek, miután a felperes a gépekkel igazolhatóan termelőtevékenységet végez, amelyből bevétele származik, és amely után az adófizetési kötelezettségét teljesíti, valamint új munkahelyeket is teremt. Az elsőfokú bíróság álláspontja abban is téves, hogy a szabálytalanságot megalapozó szerződésszegések olyan súlyúak, amelyek külön-külön önmagukban is megalapozzák a támogató részéről történő elállást. Az alperes szerződéses érdekei nem sérültek, hiszen a támogatási cél megvalósult, a felperes a gépeket beszerezte, és azokkal a mai napig termelőtevékenységet végez. Tévesen állapította meg a törvényszék, hogy a cég2 Zrt. sajátos szerepe miatt a projekt célja veszélybe került, miután a gépekkel igazolhatóan a felperes termel, így a cég2 Zrt.-vel kötött együttműködés a projekt célját nem veszélyeztette.

[20] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

[21] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényeket helyesen állapította meg, azokból megfelelő következtetést vont le, a felek által becsatolt bizonyítékokat teljeskörűen figyelembe vette, és azokat a tartalmuknak megfelelően értékelte. Bár a felperes arra hivatkozott, hogy ítélet nem adta indokát a felperesi a bizonyítékok mellőzésének, ez iratellenes, hiszen az elsőfokú bíróság megindokolta, hogy miért mellőzte a felperes helyszíni tárgyalásra irányuló és az alperes padló felújításával kapcsolatos bizonyítási indítványát, a felperes pedig nem konkretizálta, hogy mely bizonyíték vagy bizonyítási indítvány figyelmen kívül hagyását sérelmezi.

[22] A helyszíni ellenőrzés kapcsán kiemelte, hogy a jogalkotó célja az előzetes értesítés mellőzésének lehetőségével a szerződésszegések teljeskörű felderítésének biztosítása volt, ezért a cég képviselőjének jelenléte nélkül is le lehetett folytatni.

[23] A termelőtevékenység fenntartása kérdéskörében hangsúlyozta, hogy a perbeli gépek működtetéséhez speciális szakértelemre van szükség, azokat be kell programozni, a működő gépeket sem lehet felügyelet nélkül hagyni, meghibásodásukat, leállásukat korrigálni kell. személy6 munkaszerződése nem igazolja, hogy megfelelő szakképesítéssel rendelkezett volna. 2010. óta projektkoordinátori munkakörben dolgozott a felperesnél, aki ekkor még nem foglalkozott gépgyártással. A CNC megmunkáló képzés 300 órát meghaladó tanfolyam, amely csak az egyszerű megmunkáló programok írását oktatja, a komolyabb programok írásához magasabb szintű végzettség szükséges, a felperes által felsorolt munkavállalók közül pedig CNC végzettséggel egyik sem rendelkezett. 2017. december 27. és 2018. május 18. között egyáltalán nem volt olyan munkavállalója, aki a gépekkel termelőtevékenységet végzett volna, ami már önmagában alátámasztja az ÁSZF 7.2. és 7.3.e) pontjában foglalt szerződésszegést. személy1 foglalkoztatási jogviszonyát érintően pedig az elsőfokú bíróság az ítélet [122] bekezdésében részletesen kifejtette, hogy milyen bizonyítékokat vetett össze és a következtetését megindokolta. A felperes szerint ennek során a tanú2 és tanú4, a cég2 Zrt. vezetői tanúvallomásában foglaltakat a bíróság nem értékelte, ugyanakkor az ítélet [116] bekezdése rögzíti, hogy ők olyan életszerűtlen nyilatkozatot tettek, amelyet az elsőfokú bíróság – figyelemmel arra, hogy köztudomású tényekkel állt ellentétben – nem tudott elfogadni. A felperesi munkavégzést igazoló munkalapok hiánya kapcsán kiemelte, hogy a jogszabályi rendelkezések írják elő, hogy azok a helyszínen eredeti példányban mindig rendelkezésre álljanak, a cég2 Zrt. cégvezetője, tanú2 pedig maga is azt mondta, hogy ezek kiemelten fontosak, mert a felek között ezek alapján történik az elszámolás. A felperes által csatolt számlák szerint 2019-ben a cég2 Zrt. megrendelésére dolgozott, ennek ellenére nem áll rendelkezésre olyan munkalap, amely igazolta volna, hogy a felperes a gépeken bármilyen tevékenységet végzett. Erre, valamint a gépek működtetéséért felelős szakképzettséggel rendelkező munkavállalók hiányára tekintettel az elsőfokú bíróság alappal találta aggályosnak a 2019. évben kiállított számlák mögötti valós gazdasági tevékenységet, függetlenül attól, hogy a cég2 Zrt. a számlák ellenértékét megfizette. A felperes ugyan arra hivatkozott, hogy cég2 Zrt.-vel kötött keretszerződés alapján kizárólag marketing és hirdetési tevékenység történik, ugyanakkor az üzemcsarnokban fellelt, a cég2 Zrt. logójával kitöltött munkalapokból és a fényképfelvételekből arra a következtetésre lehet jutni, hogy a gépeket ténylegesen a cég2 Zrt. munkavállalói használták.

[24] A helyszíni ellenőrzés adatai alapján az sem volt megállapítható, hogy a különböző kedvezményezettek az üzemcsarnok mely részét bérlik, a területek hogyan különböznek el egymástól, és hogyan valósítható meg a különböző kedvezményezettek által beszerzett és működtetett projektek és gépek egymástól független működése, a gépek anyaggal történő

ellátása, a kiszolgálás, a késztermék tárolása, egymás akadályozása nélkül ki- és beszállítása, az egyidejű működtetés során felmerülő balesetveszély, egymás akadályozásának kivédése. A megfelelő elkülönítés azt jelenti, hogy a gépek a bérelt területen egyértelműen elhatároltak, annak beazonosítható részén úgy helyezkednek el, hogy azok csak a felperes részére legyenek hozzáférhetőek, ez azonban a jelen helyzetben nem így volt, ami szintén felveti annak kérdését, hogy a gépeket valóban a felperes használta-e, és nem adta-e más, a megvalósítási helyszínen termelőtevékenységet végző társaság használatába. Azt, hogy műszaki, szakmai indokok befolyásolták a gépek különböző helyen elhelyezését, pontosan az cáfolja, hogy a felperes által az ellenőrzés utáni állapotról készített videófelvételen az általa használt gépek már egymás mellett láthatók, ha pedig ennek korábban technikai akadálya volt, akkor ez később is ugyanúgy fennáll. A parvánok, amelyekre hivatkozik, csak a helyszíni ellenőrzést követően kerültek az üzemcsarnokba, erről először csak két tanú vallomása alapján szerzett tudomást a bíróság, a felperes csak ezt követően hivatkozott ezek meglétére. Így helytálló az elsőfokú bíróságnak az a következtetése, hogy a gépek nem voltak elkülönítve. A felperes részletesen nyilatkozott arra, hogy miért nem volt szükség nyersanyag, valamint készáru raktárra, de arra ez nem ad magyarázatot, hogy a felperes saját használatú területén az elkészült termékek számára tárolóalkalmatlanság miért nem volt fellelhető, még egy erre a célra esetlegesen használható polcrendszer sem volt. Életszerűtlen, hogy az elkészült termékeket a gyártását követően azonnal elszállítják, legalább ideiglenesen szükség lenne a tárolásra, amely viszont semmilyen formában nem biztosított.

[25] A felperes nem tudta igazolni, hogy a termelőtevékenységet a gépekkel saját maga végezte, ez pedig Magyarország számára közvetlen pénzügyi érdeksérelmet, illetve annak veszélyét eredményezi, tekintettel arra, hogy ebben az esetben az uniós forrás az Európai Bizottság felé nem számolható el, így a kifizetett támogatás a hazai költségvetést terheli, azaz többletterheként jelentkezik. Az alperes álláspontja szerint egyértelmű, hogy a projekt célja nem valósult meg, a felperes a záró projekt-fenntartási jelentést nem nyújtotta be, az alperes nem tudta megvizsgálni, ebből kifolyólag nem is fogadta el, így a projekt célja nem valósulhatott meg. Az ÁSZF 7.2. pontja sorolja fel, hogy a Korm. rendeletnek megfelelően az alperes szabálytalanság esetén milyen jogkövetkezményeket alkalmazhat, ezek közül jelen esetben csak az elállás jöhetett szóba, a többi szankció nem alkalmazható. Egyébként az ÁSZF ezt bármilyen szerződésszegés esetén lehetővé teszi, nem követeli meg az arányosság elvének érvényesülését, az elállás jogszerűsége pedig nem kérdőjelezhető meg.

[26] A felperes fellebbezése nem megalapozott.

[27] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította, aki pedig teljes helytadás iránt fellebbezett, így az ítéletnek nem volt a Pp. 358. § (5) bekezdésének megfelelően első fokon jogerőre emelkedett rendelkezése.

[28] A felperes fellebbezésében összességében azt kifogásolja, hogy az elsőfokú bíróság az elállás jogszerűségét alátámasztó alperesi indokokat igazoló bizonyítékokat nem okszerűen mérlegelte, és ezért tévesen jutott arra a következtetésre, hogy az alperes által állított elállási okok fennállnak. Az elsőfokú bíróság a jogerős szabálytalanságot megállapító határozatban és az elállási nyilatkozatban megjelölt okok fennállását vizsgálta, a felek által indítványozott

bizonyításokat részben lefolytatta, részben pedig megindokolta, hogy azok miért nem relevánsak a per eldöntése során, és azt is részletesen megindokolta, hogy a bizonyítékok mérlegelésével miért arra a következtetésre jutott, hogy az elállás jogszerű volt. Az elsőfokú bíróság indokolása részletes, az iratoknak mindenben megfelelő és logikus, így a Fővárosi Ítéltábla nem látott okot arra, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékokból az elsőfokú bíróság döntésétől eltérő következtetést vonjon le. A helyes indokok megismétlése nem szükséges, az ítéltábla ezért a felperes fellebbezésében foglalt érvekre tekintettel emeli ki a következőket.

[29] A felperes fellebbezésében egyrészt a helyszíni ellenőrzés lefolytatásának módját, azaz a helyszíni ellenőrzés jogszerűségét vitatta. A fellebbezésben arra már nem tért ki, hogy ebből álláspontja szerint miért következik az elállás jogszerűtlensége, a keresetlevele C) pontjában pedig ezzel kapcsolatban azt adta elő, hogy a jogellenes eljárás mód és az így keletkezett információhiány eredményeképpen a helyszíni ellenőrzés, és ezért a szabálytalanságot megállapító döntés megállapításai nem megalapozottak. A felperes azt kifogásolta, hogy a törvényes képviselőt az ellenőrzésről még annak megkezdésekor sem értesítették, így egyáltalán nem volt jelen a helyszínen. Az ítéltábla rámutat arra, hogy a Korm. rendelet XXI. fejezete szerinti szabálytalansági eljárás – az Alkotmánybíróság 3385/2018. (XII. 14.) AB határozatában foglaltakra figyelemmel – a törvényben részletesen szabályozott kétfokú hatósági eljárás, amelynek eredményeként polgári jogi jogkövetkezményt, azaz a támogatási szerződéstől elállást lehet alkalmazni. Ebből az következik, hogy a támogatási szerződéstől mint polgári jogi szerződéstől elállás a polgári bíróság előtt ugyan vitatható, azonban a polgári bíróság nem vizsgálhatja felül a korábban lefolytatott közjogi jellegű eljárási cselekmények, azaz jelen esetben a rendkívüli ellenőrzés jogszerűségét, a polgári bíróságnak erre nincs hatásköre. A bíróság kizárólag azt vizsgálhatja, hogy a támogatási szerződéstől történt elállás jogszerű-e, azaz az abban megjelölt indokok fennállnak-e, és ezek az indokok a szerződéstől elállást megalapozzák-e. A felperes nem vonta kétségbe azokat a tényeket, amelyeket az ellenőrök jegyzőkönyvvel és fényképekkel dokumentálva a helyszínen rögzítettek, hanem arról fejtette ki az érveit, hogy ezekből miért voltak le az ellenőrök, illetve a későbbi eljárás során az alperes egyéb alkalmazottai téves következtetést. Tehát a polgári per eldöntése során az már nem vizsgálható, hogy a helyszíni ellenőrzés jogszabályszerűen történt-e, avagy sem, hanem az akkor észlelt, nem vitatott tényekből levont következtetések helyességét kell elbírálni, a felperes a fentiek szerint a keresetében maga is ezt kérte.

[30] Az 1/F/23. sorszámú csatolt elállási nyilatkozat szerint az elállás indoka a szabálytalansági eljárásban megállapított két körülmény, mégpedig az, hogy a projekt megvalósítási helyszíne nem alkalmas a projekt működtetésére és fenntartására, továbbá nem állapítható meg, hogy a felperes a helyszínen a projektelemek működtetését, illetve a termelőtevékenységet végzi. Ezzel egybecseng az első- és másodfokú szabálytalanságot megállapító határozat tartalma is. Összességében a határozatokból az derül ki, hogy azért állt el az alperes a támogatási szerződéstől, mert a rendelkezésre álló adatok alapján arra a következtetésre jutott, hogy a felperes valójában nem azért vásárolta meg az érintett gépeket, hogy azzal saját maga, a saját hasznára termelőtevékenységet végezzen, hanem a cég2 Zrt. által működtetett rendszerben, elsősorban a cég2 Zrt. érdekei miatt volt szükség a gépekre. Ezért történt, hogy a felperes nem saját maga működtette a gépeket, amiről a felperes maga sem vitatta, hogy – valósága esetén – ez a támogatási szerződésben foglalt előírásoknak és a projekt céljának nem felel meg. A megvalósítási helyszínnel sem önmagában az a probléma

az alperesi iratok szerint, hogy az üzemcsarnok kialakítása fizikailag, műszakilag nem alkalmas a gépek üzemeltetésére, hanem az, hogy az üzemcsarnokban a felperes által megvásárolt gépeket az ott működő egyéb cégek által – egyébként szintén európai uniós forrásokból – beszerzett gépektől nem elkülönítetten, hanem azokkal összevegyítve működtették, ami megint csak azt támasztja alá, hogy a felperes nem végzett önállóan, saját céljaira termelést.

[31] Annak igazolására, hogy a gépeket a saját alkalmazottai, illetve megbízottai működtették, a felperes iratokat csatolt és érveket adott elő, az elsőfokú bíróság az érveit nem fogadta el. A fellebbezésében ismét előadta, hogy a gépek működését az azokon található mérőóra igazolja. Ezt az elsőfokú bíróság is megállapította, és nem ez volt az elállás indoka sem, hanem az, hogy nem a felperes működtette a gépeket. Ebben a körben viszont az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság mérlegelésével. A felperes azt igazolta, hogy a fémmegmunkáláshoz szakképesítéssel rendelkező dolgozója, személyl egy ideig munkaviszonyban, majd utána megbízási jogviszonyban állt vele. Azonban van olyan időszak, amelyet egyik jogviszony sem fed le, és bár előadta, hogy ebben az időben más munkavállalója, személy6 végezte a gépek üzemeltetését, az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság által ebben a körben kifejtettekkel. Ennek a személynek ehhez szakképesítése sem volt, és a munkaköre sem a gépek működtetése volt, ezért nem lehet elfogadni, hogy ezt a munkát ő ténylegesen végezte volna. Az egyéb személyekről, akikre a felperes a fellebbezésben hivatkozik, szintén nem lehet megállapítani, hogy szakképesítéssel rendelkeztek volna. Ami az ítéltábla álláspontja szerint kiemelten lényeges, hogy bár a felperes folyamatosan arra hivatkozott, hogy a munkavállalója, illetve megbízottja, személyl, illetve más munkavállalói működtették a gépeket, ezt alátámasztó munkalapot egy darabot sem csatolt. Ezzel szemben az ellenőrök a helyszínen találtak munkalapokat, amelyek az adott gépekhez tartoztak, ezek egyikén sem található meg egyik felperesi alkalmazott vagy megbízott neve sem. A felperes ugyan azt adta elő, hogy ezek karbantartási munkalapok voltak, de ezt egyrészt a tartalmuk nem támasztja alá, miután ezekben elkészített darabszámokról van szó, másrészt külön karbantartási napló is volt a gépekhez. A felperes azzal is érvelt, hogy a munkalapok azért nem voltak a helyszínen, mert ezeket a cég székhelyén tartotta, arra azonban ez még mindig nem ad magyarázatot, hogy a szabálytalansági eljárás során vagy később a perben ezeket miért nem tudta becsatolni, holott ez a felperesi munkavégzés a perben egyértelműen vitatott, releváns körülmény volt. Ezért az egyetlen lehetséges magyarázat az, hogy ezek a munkalapok nem léteznek, márpedig ha nem léteznek, akkor teljesen mindegy, hogy a felperes milyen érvelést ad elő abban a körben, hogy személyl megbízottként ténylegesen hány órát dolgozott nála, vagy milyen egyéb szakképesítéssel nem rendelkező munkavállalói kezelhették volna a gépeket, a valóság az, hogy a gépek felperes általi tényleges működtetéséről semmilyen okirat nem áll rendelkezésre. Ellentétben arról, hogy a cég2 Zrt. dolgozói működtették a gépeket, rendelkezésre állnak bizonyítékok, a helyszíni ellenőrzés során pedig maga személyl is csak az egyik gépről állította, hogy ezt kezeli, a másiktól még ő maga sem. A munkalapok hiánya nemcsak azért szembetűnő, mert – ahogy az elsőfokú bíróság hivatkozott rá – a cég2 Zrt. cégvezetője tanúként azt mondta, hogy a munkalapok vezetése fontos, mert ez alapján kerül sor a felperes és a cég2 Zrt. közötti elszámolásra, hanem személyl 1/F/29. sorszámon csatolt megbízási szerződése is rögzíti, hogy a megbízott kötelezettsége a karbantartás és a gyártás mellett a műhelydokumentációk (munkalapok, karbantartási naplók) készítése. A felperes kifogásolta, hogy a munkalapokkal kapcsolatban az elsőfokú bíróság nem intézett hozzá tisztázó kérdéseket, ugyanakkor egyetlen alkalommal sem hivatkozott arra, hogy saját munkavállaló vagy megbízott által kitöltött munkalap a rendelkezésre állna, illetve azt sem

adta elő, mit kívánt volna ezekre a kérdésekre válaszolni, így nem világos, hogy ha ez megtörténik, akkor a tisztázó kérdések milyen okból vezetettek volna eltérő eredményre a bíróság mérlegelése során. Minderre tekintettel a felperes által előadott érvekre figyelemmel sem lehet arra következtetésre jutni, hogy az elsőfokú bíróság ebben a körben tévesen mérlegelt volna.

[32] Az ítéltábla helyesnek tartja az elsőfokú bíróságnak azt a következtetését is, hogy a felperes 2019. évben valójában nem kapott megrendeléseket, ami szintén a tényleges felperesi munkavégzés hiányát támasztja alá. A cég2 Zrt. részére a 2019. évi számlákat a felperes a helyszíni ellenőrzést követően állította ki, ezeket egyébként a cég2 Zrt. ki is fizette. Az ítéltábla is rámutat, hogy bár a felperesi törvényes képviselőnek a számlák kiállításakor a jegyzőkönyv nem állt rendelkezésére, de azt tudta, hogy helyszíni ellenőrzés volt, és a fent kifejtett problémára, azaz a felperesi tevékenységre utaló okiratok hiányára tekintettel teljesen logikus és életszerű, ha arra a következtetésre jutott, hogy erre a kérdéskörre a vizsgálat kiterjedhetett. A felperes arra maga sem hivatkozott, hogy 2019 decemberét megelőzően bármely más cég vagy akár a cég2 Zrt. részére állított volna ki számlákat. A cég2 Zrt. és a felperes között létrejött keretszerződés 5. pontja szerint a felperes egyedi, írásbeli megrendelések alapján végez gyártást a cég2 Zrt. részére, ezt egy felperesi árajánlat előzi meg, amely tartalmazza a vállalt átfutási időt és a minimum megrendelési egységet, illetve a termék csomagolásának a leírását. Majd teljesítésigazolást követően állíthat ki számlát, amelyet a megrendelő az abban szereplő fizetési határidőben köteles megfizetni. Tehát a keretszerződésből egyáltalán nem következik, hogy a felek éves elszámolásban állapodtak volna meg, és a cég2 Zrt.-nek a teljes évi gyártást csak decemberben kellene kifizetnie, a felperes pedig azt állította, hogy egész évben gyártottak részükre. Ez egyébként teljesen életszerűtlen is lenne, tekintettel arra, hogy a felperes maga adta elő, hogy abban az évben kizárólag a cég2 Zrt.-nek dolgoztak, ebből pedig az következne, hogy a felperesnek teljes 2019. évben nem volt semmilyen bevétele, tehát saját forrásból fedezte, gyakorlatilag hitelezte a cég2 Zrt. helyett a társaság valamennyi költségét, ami a cégek szokásos gazdasági működésével teljesen ellentétes. Ezenfelül a számlákhoz a felperes nem csatolta a szerződés szerint és egyébként is logikusan is szükséges dokumentációt. A keresetlevélhez csatolt számlákhoz tartozik teljesítésigazolás, illetve alkatrészek műszaki rajzai, de az ezekhez képest sokkal nagyobb összegű, 21. sorszámú irathoz csatolt 115. és 116. számú számlákhoz még ez sem. Ugyanakkor a szerződésnek megfelelően árajánlatnak és írásos megrendelőnek kellett volna készülnie, amelyekből – többek között – kiderülne, hogy az adott alkatrészből vagy szerszámból mennyit is kell gyártani. A számlákból egyébként sem lehet darabszámokat megállapítani, miután azokban a mennyiség órában, nem pedig darabszámban van feltüntetve. Nem önmagában ez teszi kétségessé a számlákat, hanem az, hogy a felperes nem csatolt sem árajánlatot, sem megrendelőt, amelyek alapján – ha valóban gyártott volna – meg kellett volna tudnia állapítani, hogy milyen határidővel, egyéb feltételekkel hány darab terméket kell legyártani, illetve milyen csomagolás van benne az árban, továbbá természetesen az, hogy a felperes – állítása szerint – egy éven keresztül gyártott saját költségen a megrendelője számára úgy, hogy közben semmilyen ellentételezést nem kapott. Mindez alapos kétséget kelt azzal kapcsolatban, hogy a felperes és a cég2 Zrt. valóban a felperes által leírt módon, megrendelő és vállalkozó viszonyban működtek együtt.

[33] Ez az alapos kétség, továbbá az, hogy a fent részletezettek szerint a felperes semmilyen módon nem tudta igazolni az általa alkalmazott vagy megbízott személyek

munkavégzését, kiegészítve az elsőfokú bíróság által felsorolt egyéb körülményekkel (a csarnokban talált valamennyi okiraton, abban több jól látható helyen és valamennyi személy munkaruháján a cég2 Zrt. logója található) és a cég2 Zrt. honlapjának tartalmával összességében helytállóan vezet arra a következtetésre, hogy a gépekkel a termelést ténylegesen nem a felperesi cég végezte. Ezzel a felperes megszegte a Felhívás 3.6. pontját és az ÁSZF 10.2. pontját, tehát a fenntartási időszakban a projektet nem működtette, illetve az ÁSZF 7.1.1. pontját, tehát a támogatást nem rendeltetésszerűen használta fel, lévén, hogy annak célja a felperes és nem más cég támogatása volt. Ez már önmagában egyértelműen olyan súlyos szerződésszegés, amely az ÁSZF 7.4.2.a) pontja szerint megalapozza az elállást.

[34] Bár a felperes többször hivatkozott az elsőfokú bíróság által figyelmen kívül hagyott bizonyítékokra, ezek közül csak a cég2 Zrt. vezetőinek tanúvallomását említette. Nem felel meg a valóságnak, hogy az elsőfokú bíróság ezeket ne értékelte volna. Az ítéletből kiderül, hogy bizonyos állításokat felhasznált, bizonyos állításokat egyértelműen elvetett, mert azok a köztudomású tényekkel ellentétesek, és általánosságban utalt arra, hogy a cég2 Zrt. – így nyilvánvalóan a vezetői is – anyagilag érdekeltek a felperes pernyertességében. Ezzel az ítéltábla egyetértett, így azt lehet megállapítani, hogy helyesen mérlegelt az elsőfokú bíróság, amikor érdekeltektől származó okiratokkal vagy azok hiányával ellentétes tanúvallomásokat nem fogadta el az ítélezése alapjául.

[35] Az, hogy az üzemcsarnokban a felperes által megvásárolt gépek más cégek által beszerzett és szintén a cég2 Zrt.-vel fennálló együttműködés keretében működtetett gépektől nem voltak elkülönítve – amit a felperes nem is vitatott – az ítéltábla álláspontja szerint valójában nem önmagában szerződésszegést jelentő tény, hanem egy további körülmény, amely a fent már kifejtetteket – tehát azt, hogy a felperes valójában nem önállóan, saját maga működtette ezeket a gépeket – alátámasztja. Így irreleváns annak az értelmezése, hogy a projekt elkülönített működése pontosan milyen fizikai jellemzőket kíván meg, miután jelen esetben az ítéltábla nem azt látta lényegesnek, hogy önmagában a gépek elhelyezése formálisan megvalósít-e szerződésszegést, hanem azt, hogy a gépek ilyen módon elhelyezése is alátámasztja a korábban kifejtetteket. Ugyanígy nem önmagában az minősül szerződésszegésnek, hogy a felperesnek nem volt külön nyersanyag, illetve készáru raktára, hanem az az ellenőri megállapítás – amelyet az elsőfokú bíróság is kiemelt –, hogy a felperesnek sem a gépei környékén, sem máshol nem állt rendelkezésre még az elkészült áruk vagy a beérkezett alapanyagok ideiglenes tárolására szolgáló eszköz sem. Ez megintcsak azt támasztja alá, hogy a felperes a perbeli két gépen más cégektől elkülönített termelést nem folytatott. Valóban teljesen életszerűtlen, hogy az anyag abban a pillanatban a gépbe kerül, ahogy a csarnokba beérkezik, mint ahogy az is, hogy a készterméket abban a pillanatban elszállítják, ahogy kikerül a gépből, vagyis tényleges gyártás esetén valamilyen tároló kapacitásra nyilvánvalóan szükség lett volna. Ezen körülmények is alátámasztják, hogy fennáll az a szabálytalanság, miszerint a kedvezményezett a helyszínen a projektelemek működtetését és a termelőtevékenységet nem végzi, ami a fentiek szerint elállási ok.

[36] A pénzügyi érdeksérelem, illetve a szabálytalanság jogkövetkezményei kérdésében az ítéltábla az elsőfokú bírósággal teljes mértékben egyetértett, az elsőfokú ítéletben írtak megismétlése nem szükséges.

[37] Minderre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

[38] A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdésének megfelelően köteles megtéríteni az alperes perköltségét. A jogtanácsos munkadíját az ítéltábla 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a), b) és c) pontja, valamint (5) bekezdése alapján határozta meg azzal, hogy a (6) bekezdésben foglalt lehetőségénél fogva azt mérsékelte. A másodfokú eljárásban az alperesnek fellebbezési ellenkérelmet kellett előterjesztenie, ehhez az ítéletet és a fellebbezést meg kellett ismernie, ezek munkaigényére tekintettel, a tárgyalással együtt, a másodfokú bíróság a tevékenységgel arányban álló jogtanácsosi munkadíjként 1.000.000 forintot fogadott el, ami 50%-os mértékű mérséklést jelent.

Budapest, 2023. május 2.

dr. Hóbl Katalin s. k.

a tanács elnöke

dr. Szabó Csilla s. k.
k.

előadó bíró

dr. Szentpáli Judit s.

bíró